

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 13/2016
17.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Станка Суботића и др, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези чл. 61. и 33. КЗ и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз ОК 131/16 од 04.05.2016. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 30/14 од 27.11.2015. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2016. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз ОК 131/16 од 04.05.2016. године и утврђује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 30/14 од 27.11.2015. године повређен закон у корист окривљених Станка Суботића, Михаља Кертеса, Николе Милошевића, Милана Ранковића, Иване Крчмаричић, Јовице Ранђеловића, Стевана Бановића, Небојше Николића, Милана Милановића, Драгог Додевског, Иване Олујић, Миодрага Завишића, Милана Попиводе, Мирослава Пешића и Луке Ненадића – одредба члана 139. ст. 1. и 2. ЗКП.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 39/2013 од 18.07.2014. године, на основу члана 422. став 1. тачка 3. ЗКП у вези одредбе члана 103. став 1. тачка 4. ЗКП према окривљеном Станку Суботићу одбијена је оптужба да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, а према окривљенима Николи Милошевићу, Милану Ранковићу и Ивану Крчмаричић да су починили кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица помагањем из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 35. КЗ. Изреком под тачком 2. те пресуде на основу одредбе члана 423. став

1. тачка 2. ЗКП према окривљенима је на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 2. ЗКП одбијена оптужба да су починили и то: окривљени Станко Суботић кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у вези чл. 61. и 33. КЗ, окривљени Михаљ Кертес, Милован Попивоца, Миодраг Завишић, Стеван Бановић, Небојша Николић и Драги Додевски да су као саизвршиоци починили продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. и 33. КЗ, окривљени Никола Милошевић, Милан Ранковић, Ивана Крчмаричић, Јовица Ранђеловић, Лука Ненадић, Милан Милановић, Ивана Олујић и Мирослав Пешић да су извршили продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ. Том пресудом на основу одредбе члана 265. став 1. ЗКП, одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 30/14 од 27.11.2015. године изреком под I те пресуде поводом жалбе тужиоца за организовани криминал, а по службеној дужности у смислу одредбе члана 451. став 2. тачка 1. ЗКП, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 39/2013 од 18.07.2014. године, у ставу првом тако што је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење на основу одредби чланова 422. став 1. тачка 3. ЗКП, 103. став 1. тачка 4. КЗ и 104. став 6. КЗ према окривљенима Станку Суботићу, Николи Милошевићу, Милану Ранковићу и Ивани Крчмаричић одбио оптужбу да су починили и то окривљени Станко Суботић, продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 61. КЗ, а окривљени Никола Милошевић, Милан Ранковић и Ивана Крчмаричић, продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ. Том пресудом изреком под два исте одбијена је као неоснована жалба Тужиоца за организовани криминал изјављена против пресуде Вишег суда Београду, Посебно одељење К-По1 39/13 од 18.07.2014. године и пресуда Вишег суда Београду, Посебно одељење у ставу другом изреке исте је потврђена. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП падају на терет буџетских средстава суда.

Против пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 30/14 од 27.11.2015. године Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде закона из члана 139. ст. 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости тако што ће утврдити повреду закона у корист окривљених.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП, доставио браниоцима окривљених, Врховни касациони суд је одржао седницу већа сходно одредби члана 490. ЗКП, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених, налазећи да њихово присуство седници већа није од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз Ок 131/16 од 04.05.2016. године је основан.

Републички јавни тужилац у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење изреком под II правноснажне пресуде Кж1 По1 30/14 од 27.11.2015. године којом је жалбу Тужиоца за организовани криминал одбио као неосновану и првостепену пресуду у ставу два потврдио, повредио одредбу члана 139. ст. 1. и 2. ЗКП, јер је одлуку донео и на ставу „да се пресуда не може заснивати на доказима и на документацији која је у фотокопији, а која документација обзиром на протек времена и начин на који је иста настајала, није могла бити од стране суда прибављена у свом изворном облику“, те да неоверене фотокопије не представљају доказе на којима се пресуда према одредбама важећег ЗКП може заснивати, обзиром да неоверена фотокопија нема карактер доказа у кривичном поступку, јер ЗКП искључиво предвиђа могућност доказивања оригиналном исправом, те евентуалном њеном копијом, чему се може уподобити једино фотокопија која је оверена од стране надлежног органа и која би се као таква једино у том случају у правном промету сматрала релевантном.

По оцени Врховног касационог суда изнети наводи Тужиоца за организовани криминал су основани.

Наиме, одредбом члана 112. тачка 26. КЗ прописано је да се исправом сматра сваки предмет који је подобан или одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, као и рачунарски податак.

Одредбом члана 419. став 2. ЗКП прописано је да је суд дужан да на основу савесне оцене сваког доказа појединачно и у вези са осталим доказима изведе закључак о извесности постојања одређене чињенице.

Одредбом члана 16. став 1. ЗКП, прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, саме по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Одредбом члана 139. став 1. ЗКП, прописано је да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка или поднесе странке, по правилу, у оригиналу.

Ставом 2. члана 139. ЗКП, прописано је између осталог да ако је оригинал исправе уништен, нестало или га није могуће прибавити, може се прибавити копија исправе. Дакле, овом законском одредбом по оцени Врховног касационог суда, а супротно ставу другостепеног суда израженом у побијаној пресуди није прописано да искључиво оверена фотокопија исправе може имати карактер доказа.

Сходно цитираним законским одредбама, чињенице у кривичном поступку се могу доказивати свим доказима осим онима који су сами по себи или по начину прибављања у супротности са одредбом члана 16. став 1. ЗКП, дакле и неовременом фотокопијом исправе.

С тим у вези, по налажењу Врховног касационог суда околност да ли неовремена фотокопија исправе може имати карактер доказа представља фактичко питање чија се оцена даје у сваком конкретном случају и зависи од тога да ли постоји или не сумња у њену аутентичност и веродостојност, а самим тим и да ли је таква исправа подобна да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, при чему се, уколико се појави сумња у аутентичност исправе, веродостојност исте проверава извођењем других доказа који су органу поступка – у конкретном случају суду на располагању.

Руковођен изнетим разлозима, а имајући у виду да је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење одбијањем жалбе тужиоца за организовани криминал изјављеној против првостепене пресуде у ослобађајућем делу учинио повреду закона из члана 139. ст. 1. и 2. ЗКП у корист окривљених, Врховни касациони суд је по усвајању захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 493. ЗКП, донео пресуду којом се ограничио само на то да утврди повреду закона не дирајући у правноснажност побијане пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

Председник већа-судија
Драгиша Ђорђевић,с.р.